

AAANTEKENEN [] PER POST [] PER FAX [] EMAIL

Bomenstichting Den Haag e.a.
tav C. Visser
Talinglaan 19
2566 VN 's-Gravenhage

Bestuursrecht

bezoekadres
Prins Clauslaan 60
2595 AJ Den Haag

correspondentieadres
Postbus 20302
2500 EH Den Haag

t 088-3622200
f
www.rechtspraak.nl

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden. Wilt u
slechts één zaak in uw brief
behandelen.

datum	29 september 2021
onderdeel	Team administratie 1 - Vakgroep C
contactpersoon	dhr E.J.H. van der Steen
doorkiesnummer	088-3612100 KEUZE 1
ons kenmerk	zaaknummer SGR 20 / 1466 WABOA V50
uw kenmerk	
bijlage(n)	
faxnummer afdeling	
onderwerp	het beroep van Bomenstichting Den Haag e.a. te 's-Gravenhage

Geachte heer/mevrouw,

Over het beroep met zaaknummer SGR 20 / 1466 WABOA V50 deel ik u het volgende mee.

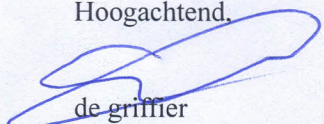
De rechtbank heeft uitspraak gedaan. Ik stuur u een kopie van de uitspraak. Indien in deze uitspraak wordt verwezen naar een uitspraak met een ECLI-nummer, is de tekst van de betreffende uitspraak onder dat nummer gepubliceerd op www.rechtspraak.nl.

Tegen deze uitspraak staat voor een belanghebbende en het bestuursorgaan hoger beroep open. Dit dient te worden ingesteld **binnen zes weken** na de datum van verzending van deze uitspraak door een beroepschrift en een kopie van deze uitspraak te zenden aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. In uw beroepschrift moet u vermelden waarom u het niet eens bent met de uitspraak. U kunt ook digitaal hoger beroep instellen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Kijk op www.raadvanstate.nl voor meer informatie over het indienen van digitaal beroep.

Als u naar aanleiding van deze brief vragen hebt, kunt u contact opnemen met de administratie van de rechtbank op het hierboven vermelde doorkiesnummer.

Als u de rechtbank belt of schrijft, verzoek ik u het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

de griffier

uitspraak

RECHTBANK DEN HAAG

Bestuursrecht

zaaknummer: SGR 20/1466

uitspraak van de enkelvoudige kamer van 27 september 2021 in de zaak tussen

de Bomenstichting Den Haag en stichting SOS Den Haag, te Den Haag, eisers
(gemachtigden respectievelijk C.M. Visser en ir. P.J.C. Drijver),

tegen

het college van burgemeester en wethouders van Den Haag, verweerder
(gemachtigde: mr. E.C.M. Schippers).

Als derde-partij heeft aan het geding deelgenomen: **de gemeente Den Haag**,
vergunninghoudster.

Procesverloop

Bij besluit van 19 september 2019 (primair besluit I) heeft verweerder vergunninghoudster een omgevingsvergunning verleend voor het kappen van 36 bomen en het verplanten van 27 bomen in het park Koekamp en op het perceel Boslaan 12 te Den Haag.

Eisers hebben hiertegen bezwaar gemaakt en tevens om een voorlopige voorziening verzocht. Bij uitspraak van 21 november 2019, ECLI:NL:RBDHA:2019:12254, heeft de voorzieningenrechter dit verzoek toegewezen.

Bij besluit van 27 augustus 2019 (primair besluit II) heeft verweerder vergunninghoudster een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een fiets- en voetgangersbrug over de waterpartij in voornoemd park.

Bij besluit van 28 januari 2020 (het bestreden besluit) heeft verweerder de bezwaren tegen beide primaire besluiten ongegrond verklaard.

Eisers hebben tegen het bestreden besluit beroep ingesteld. Zij hebben de voorzieningenrechter verzocht om een voorlopige voorziening te treffen. Bij uitspraak van 9 maart 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:2309, heeft de voorzieningenrechter het verzoek van eisers toegewezen en het bestreden besluit, voor zover daarbij primair besluit I is gehandhaafd, geschorst tot zes weken na verzending van de uitspraak op het beroep.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 3 september 2021. Eisers en verweerder hebben zich laten vertegenwoordigen door hun gemachtigde. Aan de zijde van eisers is tevens verschenen R. van der Spiegel, historicus. Namens verweerder waren ook aanwezig V. Knezecic, R. Bouchier, M. van der Hoorn en J. van der Zon.

Overwegingen

1. De rechtbank gaat uit van de volgende feiten en omstandigheden. Verweerder heeft in het coalitieakkoord 2014-2018 de ambitie opgenomen om de Koekamp en de A12 een impuls te geven via het “Programma Stadsentrees”. In dit licht is het project Stadsentree Koekamp (het project) opgesteld dat bestaat uit het verbeteren van de Koekamp en het verbinden van de Koekamp met het naastgelegen Haagse Bos. Het project voorziet in het verleggen van de bestaande watergang aan de Bezuidenhoutseweg en de aanleg van wandel- en fietspaden, alsmede van een brug over de watergang.

2.1 Op 30 augustus 2019 is namens de gemeente Den Haag een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend voor het kappen van 36 bomen en het verplanten van 27 bomen in het park Koekamp en op het terrein van Staatsbosbeheer aan de Boslaan 12, nabij de Bezuidenhoutseweg te Den Haag. Verweerder heeft bij primair besluit I positief beslist op deze aanvraag met toepassing van artikel 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de artikelen 2.87 en 2.88 van de Algemene plaatselijke verordening voor de gemeente Den Haag (APV). Aan primair besluit I is de voorwaarde verbonden dat 36 bomen moeten worden herplant, conform de bij de aanvraag gevoegde herplant- en verplanttekening en beplantingsplannen.

2.2 Op 30 juli 2019 is namens de gemeente Den Haag een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend voor het bouwen van een fiets- en voetgangersbrug over de waterpartij in het park Koekamp. Verweerder heeft bij primair besluit II positief beslist op deze aanvraag met toepassing van artikel 2.10 van de Wabo.

3. Bij het bestreden besluit heeft verweerder de primaire besluiten I en II, conform het advies van de Adviescommissie bezwaarschriften van 23 januari 2020, onder aanvulling van de gronden waarop deze besluiten berusten, gehandhaafd.

4.1 In het kader van de voormelde besluitvorming is mede van belang dat de gemeenteraad van Den Haag op 18 juli 2019 het bestemmingsplan “Koekamp, Malieveld, Haagse Bos” heeft vastgesteld. De Koekamp is betrokken in de Leidraad Stadsentrees. Om de ruimtelijke ontwikkelingen en voornemens die uit de Leidraad voortvloeien mogelijk te maken zijn deze in het voornoemde bestemmingsplan opgenomen. Eisers hebben tegen de vaststelling van dit bestemmingsplan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) beroep ingesteld. Zij konden zich met name niet verenigen met de planregeling voor het stadspark Koekamp, in het zuidoostelijke deel van het plangebied, waarbij onder meer de aanleg van enkele fiets- en voetgangerspaden en het aanpassen en verleggen van oevers en watergangen mogelijk wordt gemaakt.

4.2 Op 9 juni 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1214, heeft de Afdeling uitspraak gedaan (de uitspraak). Kort samengevat -en voor zover relevant- heeft de Afdeling het besluit tot vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan ‘Koekamp, Malieveld, Haagse Bos’ gedeeltelijk vernietigd, doch uitsluitend voor zover daarbij binnen wijzigingsgebied I (park Koekamp) is voorzien in de mogelijkheid van een horeca-inrichting. Voor het overige heeft de Afdeling geen aanknopingspunten gezien voor het oordeel dat de gemeenteraad om redenen van een goede ruimtelijke ordening het onderhavige bestemmingsplan niet had mogen vaststellen. Het bestemmingsplan is volgens de Afdeling niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening, voor zover dit de aanleg van enkele fiets- en voetgangerspaden en het aanpassen en verleggen van oevers en watergangen mogelijk maakt. Ook de in het

bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid om een fiets- en voetgangersbrug over de Utrechtsebaan tussen de Koekamp en het Haagse Bos mogelijk te maken, is door de Afdeling in stand gelaten. Met deze uitspraak is het bestemmingsplan, dat voorziet in de realisering van het verbeteringsproject voor de Koekamp, onherroepelijk geworden.

Omgevingsvergunning vellen van een houtopstand

5.1 Ingevolge artikel 2.2, eerste lid, aanhef en onder g, van de Wabo geldt, voor zover ingevolge een bepaling in een provinciale of gemeentelijke verordening een vergunning of ontheffing is vereist om houtopstand te vellen of te doen vellen, een zodanige bepaling als een verbod om een project uit te voeren zonder omgevingsvergunning, voor zover dat geheel of gedeeltelijk uit die activiteiten bestaat.

Ingevolge artikel 2.18 van de Wabo kan, voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.2, de omgevingsvergunning slechts worden verleend of geweigerd op de gronden die zijn aangegeven in de betrokken verordening.

5.2 Ingevolge artikel 2:87, eerste lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Den Haag (APV) is het verboden een houtopstand zonder vergunning of, indien de houtopstand is vermeld op de lijst van monumentale bomen zonder ontheffing, van het bevoegd gezag te vellen of te doen vellen.

Ingevolge artikel 2:88, eerste lid, van de APV, kan het bevoegd gezag de vergunning of ontheffing, als bedoeld in artikel 2:87, eerste lid, weigeren dan wel onder voorschriften verlenen in het belang van:

- natuur-, educatieve en milieuwaarden;
- belevings- en gebruikswaarden.

6.1 Tussen partijen is niet in geschil dat beide hiervoor genoemde weigeringsgronden zich in dit geval voordoen. Dit betekent dat verweerder een belangenafweging moest verrichten waarin het belang van het vellen van de houtopstand, bezien in het licht van de toekomstige ontwikkelingen op het perceel, wordt afgewogen tegen het behoud van deze bomen. Eisers betwisten de motivering en zorgvuldigheid van deze belangenafweging.

6.2 De rechtbank overweegt dat het al dan niet verlenen van een omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand, indien sprake is van een weigeringsgrond, blijkens de bewoordingen van artikel 2:88, eerste lid, van de APV een discretionaire bevoegdheid van verweerder is. De aanwending van die bevoegdheid wordt door de rechtbank terughoudend getoetst. Ter beoordeling ligt de vraag voor of verweerder in redelijkheid tot het verlenen van deze omgevingsvergunning heeft kunnen komen.

7.1 Voordat de rechtbank die vraag beantwoordt stelt zij het volgende voorop. Met de uitspraak van 9 juni 2021 van de Afdeling kan de geplande herinrichting van de Koekamp ongewijzigd doorgang vinden. De Afdeling heeft over een aanzienlijk deel van de bezwaren van eisers tegen het project reeds een oordeel gegeven en deze niet gehonoreerd. Daarover kan de rechtbank nu geen afwijkend oordeel geven. De bezwaren van eisers met betrekking tot de aantasting van cultuurhistorische en natuurhistorische waarden die het gevolg zou zijn van de herinrichting van de Koekamp kunnen daarom niet slagen. Hetzelfde geldt voor wat is gesteld inzake de toetsing aan bepalingen van de Wet natuurbescherming ((Wnb) met betrekking tot soortenbescherming en stikstofdepositie.

7.2 Eisers hebben zich op het standpunt gesteld dat verweerder niet heeft onderkend dat op grond van de "Akte van Redemptie" (de Akte) geen bomen mogen worden gekapt in de Koekamp. Ook deze stelling treft geen doel. Deze akte uit het jaar 1576 betreft een overeenkomst tussen enerzijds vertegenwoordigers van het Hof van Holland en de Magistraat van Den Haag en anderzijds de Stadhouder en de Staten van Holland. De Afdeling heeft in haar uitspraak een oordeel gegeven over de stelling dat de Akte in de weg stond aan de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan. Aan deze uitspraak ontleent de rechtbank het volgende citaat:

“Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen, bestaat voor het oordeel van de bestuursrechter dat een privaatrechtelijke belemmering aan de vaststelling van een bestemmingsplan in de weg staat, alleen aanleiding wanneer deze een evident karakter heeft. De burgerlijke rechter is namelijk de eerst aangewezen om de vraag te beantwoorden of een privaatrechtelijke belemmering in de weg staat aan de uitvoering van een activiteit, waarbij de bewijslast wordt beheerst door de in die procedure geldende regels. De Afdeling verwijst naar haar uitspraak van 30 januari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BY9957. Om deze reden ziet de Afdeling geen aanleiding om het verzoek van de stichtingen om in verband met de interpretatie van de inhoud van de Akte van Redemptie een deskundige te benoemen, toe te wijzen. De planregeling voorziet in de kap van enkele bomen met het oog op een herinrichting van het groene gebied. Hetgeen de stichtingen hebben aangevoerd tegen de uitleg die de raad aan het kapverbod in de Akte van Redemptie heeft gegeven, is onvoldoende voor het oordeel dat die uitleg evident onjuist is en dat uit de Akte van Redemptie evident volgt dat de kap van bomen ter uitvoering van de planregeling niet is toegestaan. De Afdeling is dan ook van oordeel dat de raad zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat er geen zo duidelijke privaatrechtelijke belemmering is dat verwezenlijking van het plan niet mogelijk is.”

De rechtbank is gelet op deze uitspraak van de hoogste bestuursrechter van oordeel dat de Akte zich evenmin verzet tegen het verlenen van een vergunning voor het vellen van houtopstand. Afgezien daarvan geldt dat de voornoemde APV-bepalingen een limitatieve opsomming van de weigeringsgronden bevatten. Het bestaan van een privaatrechtelijke belemmering valt niet onder die weigeringsgronden en kan hoe dan ook geen reden zijn de aangevraagde vergunning te weigeren. Dit is vaste rechtspraak; zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling van 1 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1421. Het betoog faalt.

8.1 Uit de gedingstukken blijkt dat verweerder diverse onderzoeken naar de voorgenomen bomenkap heeft laten verrichten. Cobra Boomadviseurs B.V. (Cobra) heeft een boominventarisatie (VTA) uitgevoerd en op 23 augustus 2019 een rapport uitgebracht. Daarnaast is een boomeffectanalyse (BEA) uitgevoerd, waarvan de resultaten zijn vastgelegd in een rapport van 11 september 2019. Verder heeft Aqua-Terra Nova B.V. een eco-effectscan uitgevoerd naar de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen op de aanwezige flora en fauna in het kader van de Wnb. De resultaten hiervan zijn weergegeven in een rapport van 17 mei 2017. Daarnaast zijn onderzoeken gedaan naar het voorkomen van broedvogels en eekhoorns, alsmede vleermuizen en boomkruipers in het gebied. Buro Bakker heeft op 16 april 2019 een rapport ‘Toetsing Wnb Herinrichting Koekamp’ opgesteld en op 19 september 2017 een rapport ‘Mitigatieplan Koekamp’. Ook is een verplantingsonderzoek uitgevoerd door Pius Floris Boomverzorging, waarvan de bevindingen zijn neergelegd in een rapport van 4 september 2019.

8.2 Verder heeft de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) voor dit project op 18 juli 2019 een verklaring van geen bedenkingen afgegeven op grond van de Wnb, en bij brieven van 3 en 12 december 2019 verweerder nader geïnformeerd inzake de Aeries-berekening in relatie tot de vergunningplicht op grond van de Wnb. Ook heeft de stadsecoloog op 11 september 2019 een advies uitgebracht en heeft de groenbeheerder van de gemeente op 13 september 2019 geadviseerd, middels een zogeheten belangenafwegingsformulier (BAF).

8.3 In het advies van de groenbeheerder, het zogeheten Belangenafwegingsformulier (het BAF) staat vermeld dat de betrokken bomen deel uitmaken van de Stedelijke Groene Hoofdstructuur van Den Haag (SGH) en het natuurnetwerk Den Haag, dat de bomen verplant of gekapt moeten worden in verband met de aanleg van een wandel- en/of fietspad, dat de bomen waarop de aanvraag betrekking heeft, met uitzondering van 17 te kappen bomen die in een bosplantsoen staan, goed zichtbaar zijn vanaf de openbare weg en dat naast de algemene waarden verder geen waarden aan de bomen toe te kennen zijn. Geen van de bomen veroorzaakt hinder of overlast. Voorts is er op gewezen dat in de BEA is geconcludeerd dat 27 bomen goed te verplanten zijn. Ten aanzien van de 36 te kappen bomen is in het BAF vermeld dat verschillende onderzoeken hebben uitgewezen dat het kappen geen negatief effect heeft op de aanwezige fauna, mits dit wordt uitgevoerd buiten het broedseizoen, en dat er in de directe omgeving een groot aantal bomen aanwezig is dat als compensatie kan dienen. Daarnaast is in het BAF per te kappen boom toegelicht waarom de boom niet kan worden verplant. Tot slot is in het BAF toegelicht dat een deel van de te kappen bomen een toekomstverwachting heeft van meer dan 15 jaar, maar dat ook deze bomen met het oog op de realisering van het project gekapt moeten worden. Per te kappen boom is bovendien ingegaan op stamomtrek, conditie, toekomstverwachtingen locatie. Hieruit blijkt dat 13 bomen een (sterk) verminderde conditie hebben, waaronder met name de bomen met de grootste stamomtrek. Samengevat blijkt uit het BAF dat de te kappen bomen natuur- en milieuwaarden en belevings- en gebruikswaarden bezitten die van groot belang zijn, zodat beide in artikel 2:88, eerste lid, van de APV genoemde weigeringsgronden zich in dit geval voordoen en verweerder dus een belangenafweging moet verrichten.

8.4 Verweerders belangenafweging is mede gebaseerd op het BAF van de groenbeheerder. Eisers hebben betoogd dat het BAF tekort schiet nu bij het criterium educatie ook de cultuurhistorische waarde had moeten worden betrokken. Zij betogen dat het belang van bescherming en behoud van het groengebied zoals dat er nu uitziet zwaar dient te wegen; de Koekamp is zowel van groot lokaal, als provinciaal en nationaal belang. Een deel van de te kappen bomen maakt deel uit van een unieke en zeldzame boomweide.

8.5 De rechtbank is van oordeel dat verweerder zich bij zijn besluitvorming op het BAF van de groenbeheerder heeft mogen baseren, nu eisers feitelijk slechts hun eigen (niet onafhankelijke) oordeel over de waarden van de bomen hebben gegeven, en niet een tegenrapport van een deskundig te achten persoon of instantie tegenover het advies van de groenbeheerder in het geding hebben gebracht. Daarbij is verweerder nog gemotiveerd ingegaan op de stelling van eisers dat sprake zou zijn van een zeldzame en unieke boomweide. Volgens verweerder is de definitie van een boomweide: *“een groep bomen die op dezelfde plantafstand van elkaar staan in een vierkants verband. De kronen raken elkaar daarbij niet. De ondergroei van een boomweide bestaat uit gras of lage kruiden. De bomen zijn meestal van dezelfde soort en kunnen klonen van elkaar zijn”*. In het groenbeleid van gemeente Den Haag is echter geen speciaal beleid opgenomen ten aanzien van een boomweide. Daarnaast stelt verweerder dat uit de overzichtstabellen en het

verplantingsonderzoek duidelijk blijkt dat geen sprake is van eeuwenoude bomen en dat bij sommige bomen ook sprake is van misvormde kronen. Derhalve is volgens verweerder niet te volgen dat er sprake zou zijn van een zeldzame en unieke boomweide die speciale bescherming behoeft. De rechtbank ziet geen aanknopingspunten om aan deze uitleg te twijfelen.

8.6 Verweerder heeft overwogen dat de toekomstverwachting van de bomen uiteenloopt van slecht tot goed en dat zowel de natuur- en milieuwaarden als de belevings- en gebruikswaarden van de bomen van groot belang zijn. De bomen die moeten wijken in verband met het verleggen van de watergang en de aanleg van wandel- en fietspaden kunnen niet succesvol worden verplant of duurzaam worden behouden en moeten daarom worden gekapt. Verder is overwogen dat de toekomstverwachting van de te verplanten bomen - op één boom na - goed is. Deze bomen worden verplant naar een nieuwe locatie in de directe omgeving. Verweerder heeft verder geconcludeerd dat de noodzaak van het kappen en het verplanten van de bomen ten behoeve van de realisatie van het project voldoende aannemelijk is gemaakt. Bij het vaststellen van het ontwerp van de wandel- en fietsroute door het park is zorgvuldig gekeken naar de bomen ter plaatse en daar waar mogelijk is de route daar ook op aangepast. Er is zorgvuldig bekeken welke bomen kunnen worden behouden en welke noodgedwongen voor het project zullen moeten wijken. Met het project is volgens verweerder een zwaarwegend belang gemoeid namelijk het verhogen van de kwaliteit van de buitenruimte. Daarnaast is er de ambitie om de beleefbaarheid van de Koekamp voor het publiek te vergroten en een betere verbinding tussen het stadscentrum, de Koekamp, het Haagse Bos en het Nationaal Park Hollandse Duinen tot stand te brengen. Gelet hierop weegt het belang van de aanvrager in verweerdere visie zwaarder dan de waarden die de bomen vertegenwoordigen. Daarbij komt dat er bij dit project voor is gekozen om meer bomen te herplanten dan te kappen. Dit bevordert de duurzaamheid, met als resultaat dat toekomstige generaties van meer bomen en meer groen kunnen genieten dan voorheen. Op basis van de beoordeling van de aanvraag en de ingewonnen adviezen bestaat geen bezwaar tegen het verlenen van de omgevingsvergunning, aldus verweerder.

8.7 De rechtbank is van oordeel dat verweerder bij de belangenafweging alle in aanmerking te nemen waarden, te weten natuur-, milieu-, en belevings- en gebruikswaarden heeft betrokken. Gezien alle verrichte onderzoeken, zoals opgesomd in rechtsoverwegingen 8.1 en 8.2, is duidelijk welke waarde de Koekamp in zijn huidige vorm heeft. Verweerder erkent ook de bijzondere waarde van park Koekamp als onderdeel van de SGH, en als onderdeel van een Rijks beschermd stadgezicht, hoewel dit in het kader van de kapvergunning juridisch gezien geen rol speelt. Van belang is volgens verweerder dat de aanwijzing van park Koekamp als Rijks beschermd stadgezicht is gelegen in het feit dat het grotendeels onbebouwd is en een open karakter heeft. Het kappen en verplanten van bomen heeft hier geen invloed op. Verder heeft verweerder zich op het standpunt gesteld dat het enkele feit dat (een aantal van) de te kappen bomen tot de SGH behoren, niet met zich brengt dat op deze locatie geen sprake kan zijn van het vellen of verplaatsen van bomen. Nu aan de kap van de bomen ook een herplantplicht is verbonden, heeft verweerder naar het oordeel van de rechtbank het aspect van de SGH voldoende bij de belangenafweging betrokken.

9. Gelet op het vorenstaande heeft verweerder in redelijkheid het belang dat wordt gediend met het vellen en verplaatsen van deze 36 bomen mogen laten prevaleren boven het belang bij het behoud ervan. Hierbij is in aanmerking genomen dat in totaal 52 bomen worden teruggeplaatst, zodat het aantal bomen per saldo toeneemt. Van een onzorgvuldige

of onevenwichtige belangenafweging is niet gebleken. Er bestaat daarom geen grond voor het oordeel dat verweerder niet in redelijkheid tot vergunningverlening heeft kunnen besluiten.

Omgevingsvergunning bouwen fiets- en voetgangersbrug

14. Ingevolge artikel 2.10, eerste lid, van de Wabo wordt, voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk geweigerd in geval van, kort gezegd, (a) strijd met het Bouwbesluit, (b) strijd met de Bouwverordening, (c) strijd met het bestemmingsplan en (d) strijd met de redelijke eisen van welstand. In geschil is uitsluitend of verweerder zich op het uitgebrachte welstandsadvies heeft mogen baseren.

15. Volgens eisers heeft slechts een beperkte welstandstoets plaatsgevonden, en niet de (verplicht voorgeschreven) monumententoets. Daarbij is het welstandsadvies volgens hen in strijd met de ‘ABC’ criteria van Welstand voor beschermde stadsgezichten, schiet de redenering in het advies tekort en sluit deze niet aan op de getrokken conclusies. Voorts is het advies onzorgvuldig tot stand gekomen en is de commissie geen advies gevraagd over het ontwerp van de buitenruimte. De commissie heeft ten onrechte niet het parkontwerp of de nieuwe fiets- en voetgangersroute, waarvan de brug een onderdeel is, beoordeeld.

16.1 De rechtbank overweegt onder verwijzing naar vaste jurisprudentie (bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling van 2 november 2016, ECLI:NL:RVS:2016:2894) dat verweerder in beginsel doorslaggevende betekenis mag toekennen aan een welstandsadvies, hoewel hij hier niet aan is gebonden. Tenzij het advies naar inhoud of wijze van totstandkoming zodanige gebreken vertoont dat verweerder dit niet – of niet zonder meer – aan zijn oordeel omtrent de welstand ten grondslag heeft mogen leggen, behoeft het overnemen van een welstandsadvies in beginsel geen nadere toelichting. Dit is anders indien de aanvrager of een derde-belanghebbende een advies overlegt van een andere deskundig te achten persoon of instantie dan wel gemotiveerd aanvoert dat het welstandsadvies in strijd is met de volgens de welstandsnota geldende criteria.

16.2 Aan het advies van de commissie van 14 augustus 2019 ontleent de rechtbank het volgende:

“De commissie adviseert positief over het ontwerp van de brug. Zij is enthousiast over het feit dat de brug één element is, één overspanning die als geheel ontworpen is. Dit gecombineerd met de ijle vormgeving, zorgt voor een subtiele maar krachtige toevoeging aan de (nieuwe) inrichting van het park”.

Tijdens de bezwaarprocedure is namens de commissie bij brief van 13 december 2019 nog gereageerd op de bezwaren van eisers. Daarbij stelt de commissie voorop dat zij niet het parkontwerp of de nieuwe voetgangers- en fietsroute, waarvan de brug een onderdeel is, heeft beoordeeld. De commissie benadrukt dat zij enkel over de vormgeving van de brug heeft geadviseerd en daarbij heeft gekeken of het ontwerp op zichzelf voldoet aan de redelijke eisen van welstand en of het past in de omgeving. Daarnaast is aangegeven dat de commissie als monumentencommissie de beoordeling in het kader van de dubbelbestemming “Waarde-Cultuurhistorie” heeft gedaan. Vervolgens is namens de commissie per mail van 13 januari 2020 nogmaals een reactie geformuleerd op hetgeen door eisers tijdens de bezwaarprocedure is aangevoerd. Hierin is onder meer aangegeven dat de commissie geen inrichtingsplannen beoordeelt, maar wel de bouwwerken die onderdeel zijn

van de herinrichting. Dit is een juiste opvatting van de commissie. Duidelijk is dat de commissie het ontwerp van de brug heeft beoordeeld in relatie tot de directe omgeving, te weten de parkachtige omgeving. Dat deze 'omgeving' de gehele route door de Koekamp zou betreffen, dan wel dat de route in zijn geheel het onderwerp van beoordeling had dienen te zijn, kan niet uit de door eisers genoemde criteria van de welstandsnota worden afgeleid.

16.3 Daarnaast is in het advies van de bezwaarschriftencommissie nog terecht overwogen dat de nadere typering van de te beschermen waarden, zoals volgt uit de toelichting op de aanwijzing van het Rijks beschermd stadsgezicht 'uitbreiding 's-Gravenhage', slechts bestaat uit het van oudsher 'nagenoeg ontbreken van bebouwing en het open karakter van het gebied' en dat de aanleg van een brug niet in strijd komt met deze cultuurhistorische waarden.

17. De rechtbank is, gelet op het vorenstaande, van oordeel dat aan het positieve monumenten- en welstandsadvies een gedegen beoordeling ten grondslag ligt. Niet is gebleken dat het advies naar inhoud of wijze van totstandkoming zodanige gebreken vertoont dat verweerder het niet - of niet zonder meer - aan zijn oordeel over de welstand ten grondslag mocht leggen. Verweerder heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat het bouwplan niet in strijd is met de criteria van de welstandsnota, dan wel met cultuurhistorische waarden. Eisers hebben geen deskundig tegenadvies overgelegd, waaruit het tegendeel aannemelijk is geworden. Derhalve heeft verweerder terecht geoordeeld dat het bouwplan voldoet aan de redelijke eisen van welstand en dat geen van de weigeringsgronden van artikel 2.10, eerste lid, van de Wabo zich voordoen. Verweerder was dan ook gehouden de gevraagde omgevingsvergunning voor bouwen te verlenen.

18. Nu de ingediende beroepsgronden geen doel treffen wordt het beroep ongegrond verklaard.

19. Ingevolge artikel 8:85, tweede lid, onder c, van de Awb vervalt de op 9 maart 2020 getroffen voorziening zodra uitspraak in de hoofdzaak is gedaan. De rechtbank ziet in dit geval geen aanleiding te bepalen dat de getroffen voorziening doorloopt tot na deze uitspraak. Daarbij gaat de rechtbank er van uit dat verweerder eisers tijdig zal informeren over het moment waarop gebruik zal worden gemaakt van de kapvergunning.

20. Voor een proceskostenveroordeling ziet de rechtbank geen aanleiding.

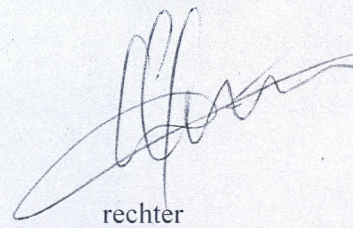
Beslissing

De rechtbank verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. C.J. Waterbolk, rechter, in aanwezigheid van mr. N. Breda, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 27 september 2021.

griffier

rechter

Afschrift verzonden aan partijen op:

29 SEP 2021

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kan binnen zes weken na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Als hoger beroep is ingesteld, kan bij de voorzieningenrechter van de hogerberoepsrechter worden verzocht om het treffen van een voorlopige voorziening.